

Обґрунтування
до проєкту розпорядження НКРЕКП «Про внесення зміни до розпорядження
Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики
та комунальних послуг, від 14 березня 2023 року № 55-р»

На підставі постанови НКРЕКП від 13 грудня 2022 року № 1678 «Про проведення позапланової невіізної перевірки ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» НКРЕКП здійснено позапланову невіізну перевірку дотримання ДЕРЖАВНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ «НАЦІОНАЛЬНА АТОМНА ЕНЕРГОГЕНЕРУЮЧА КОМПАНІЯ «ЕНЕРГОАТОМ» (код ЄДРПОУ 24584661) (далі – ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ», Компанія, Ліцензіат) вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, та Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 27 грудня 2017 року № 1467 (далі – Ліцензійні умови з виробництва електричної енергії), за період діяльності з 01 січня 2022 року по 05 лютого 2023 року, за результатами якої складено Акт позапланової невіізної перевірки від 15 лютого 2023 року № 106, та прийнято, зокрема, розпорядження НКРЕКП від 14 березня 2023 року № 55-р «Про усунення порушень ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» (далі – Розпорядження № 55-р).

Розпорядженням № 55-р ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» **зобов'язано** усунути порушення нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, для чого у строк до 01 червня 2023 року забезпечити безумовне виконання умов договору про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління та договору про участь у балансуєчому ринку, укладених з НЕК «УКРЕНЕРГО», шляхом **забезпечення у повному обсязі розрахунків з НЕК «УКРЕНЕРГО» за послугу з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління та за балансуєчу електричну енергію**, про що у строк до **20 червня 2023 року** повідомити НКРЕКП та Управління НКРЕКП у м. Києві та Київській області з наданням належним чином завірених копій підтвердних документів.

Відповідно до Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 червня 2018 року № 428 (далі – Порядок контролю), урахуваючи лист ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» від 01 травня 2023 року № 01-8356/04, НКРЕКП прийнято розпорядження від **23 травня 2023 року № 141-р**, яким **подовжено строк** виконання зобов'язань **до 20 вересня 2023 року**.

ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» листом від **08 серпня 2023 року № 01-15819/04-вих** (вх. НКРЕКП від 08 серпня 2023 року № 17973/1-23) повідомило НКРЕКП про стан виконання Розпорядження № 55-р, та зазначила (мовою документа): «...відбувається значне зниження обсягу виробництва та реалізації електроенергії. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 05.06.2019 № 483 «Про затвердження Положення про покладення спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії» (далі – Постанова КМУ № 483) на ДП «НАЕК «Енергоатом» (далі – Компанія)

покладені спеціальні обов'язки із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів (далі – послуга ПСО) у частині прийняття та оплати послуг гарантованого покупця та продажу електроенергії постачальникам універсальних послуг для постачання побутовим споживачам. Відповідно до постанови КМУ від 30 травня 2023 року № 544 покладення спеціальних обов'язків на ДП «НАЕК «Енергоатом» продовжено до 31 грудня 2023 року.

Враховуючи значне скорочення обсягів реалізації Компанією електроенергії, основним фактором, що суттєво впливає на фінансово-господарську діяльність ДП «НАЕК «Енергоатом», є виконання зобов'язання за послугою ПСО та її обсяг – ДП «НАЕК «Енергоатом» покриває близько 90% обсягів фінансового навантаження, необхідного для виконання спеціальних обов'язків.

За результатами 2022 року питома вага послуги ПСО у чистому доході Компанії становила 65,3%, а у 2023 році прогнозується на рівні 64,2%. Таким чином, значну частину доходу ДП «НАЕК «Енергоатом» спрямовується на виконання зобов'язань за послугою ПСО, що ускладнює для Компанії здійснення поступового погашення накопиченої у 2022-2023 роках кредиторської заборгованості, у тому числі за послугу з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління та договору про участь у балансуєчому ринку.

В таких умовах ДП «НАЕК «Енергоатом» докладася максимальних зусиль щодо виконання розпорядження НКРЕКП № 55-р – у 2023 році за послуги з диспетчерського управління Компанія сплатила НЕК «УКРЕНЕРГО» 2 222,38 млн грн, а з 14.03.2023 (з дати ухвали розпорядження) – 1 572,19 млн гривень.

Компанією повністю виконано Розпорядження НКРЕКП № 55-р в частині погашення заборгованості перед НЕК «УКРЕНЕРГО» за балансуєчу електричну енергію. Так, було погашено заборгованість в розмірі 710,93 млн грн – 690,08 млн грн відповідно до наказу Міністерства енергетики від 16.06.2023 № 199 шляхом зарахування зустрічних однорідних вимог та 20,85 млн грн грошовими коштами. В свою чергу прострочена заборгованість НЕК «Укренерго» перед ДП «НАЕК «Енергоатом» за договором про участь у балансуєчому ринку за електроенергію лютого - липня 2023 року становить 428,06 млн гривень. Станом на 01.08.2023 за оперативними даними заборгованість Компанії перед НЕК «УКРЕНЕРГО» за послуги з диспетчерського управління за грудень 2022 – червень 2023 року становить 2 468,93 млн гривень. Прогнозна вартість послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління за період липень-грудень 2023 року – 2,65 млрд гривень. ДП «НАЕК «Енергоатом» з урахуванням прогнозу реалізації електроенергії до кінця поточного року, фінансування виробничої програми та постачання ядерного палива, виплати заробітної плати, сплати податків, фінансових витрат, фінансування інвестиційної програми, необхідності оплати поточної вартості послуги з диспетчерського (оперативнотехнологічного) управління та інших заходів розраховано, що ДП «НАЕК «Енергоатом» буде мати можливість погасити зазначену заборгованість з мінімально можливим негативним впливом на діяльність Компанії з виробництва електроенергії до 31.12.2023.

Враховуючи вищезазначене, просимо розглянути на черговому засіданні НКРЕКП питання перенесення терміну виконання ДП «НАЕК «Енергоатом» розпорядження НКРЕКП від 14.03.2023 № 55-р щодо погашення заборгованості перед НЕК «Укренерго» за послугу з диспетчерського управління та договору про участь у балансуєчому ринку до 31.12.2023, що в умовах триваючої широкомасштабної збройної агресії РФ проти України внаслідок зменшення споживання електричної енергії, окупації Запорізької АЕС, систематичного пошкодження російською федерацією мережевої енергетичної інфраструктури значно скоротились обсяги реалізації Компанією електричної енергії –

відпуск електроенергії за 2022 рік на 26,3 % (20,7 млрд кВт×год) менше, ніж передбачалося Прогнозним балансом електроенергії ОЕС України від 11.11.2021, а товарний відпуск електроенергії за I квартал 2023 року на 30,8% (6,3 млрд кВт×год) менше, ніж товарний відпуск електроенергії за I квартал 2022 року.».

З огляду на викладене, враховуючи лист ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» від 08 серпня 2023 року № 01-15819/04-вих та відповідно до пункту 10.9 Порядку контролю, Департамент ліцензійного контролю пропонує прийняти розпорядження НКРЕКП «Про внесення зміни до розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2023 року № 55-р», відповідно до якого в абзаці п'ятому розпорядчої частини розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2023 року № 55-р «Про усунення порушень ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» цифри та слово «**01 вересня**» замінити цифрами та словом «**31 грудня**» та слова та цифри «**вересня 2023 року**» замінити словами та цифрами «**січня 2024 року**».

**Заступник директора
Департаменту ліцензійного контролю**

Олексій РОМАНЕНКО

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

Київ

№ _____

Про внесення змін до розпорядження
Національної комісії, що здійснює
державне регулювання у сферах
енергетики та комунальних послуг,
від 14 березня 2023 року № 55-р

Відповідно до Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 червня 2018 року № 428, ураховуючи лист ДЕРЖАВНОГО ПІДПРИЄМСТВА «НАЦІОНАЛЬНА АТОМНА ЕНЕРГОГЕНЕРУЮЧА КОМПАНІЯ «ЕНЕРГОАТОМ» від 08 серпня 2023 року № 01-15819/04-вих, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ВИРІШИЛА:

В абзаці п'ятому розпорядчої частини розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2023 року № 55-р «Про усунення порушень ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» цифри та слово «01 вересня» замінити цифрами та словом «31 грудня», а слова та цифри «вересня 2023 року» замінити словами та цифрами «січня 2024 року».

Голови НКРЕКП

Костянтин УЩАПОВСЬКИЙ